

MEDISCH COMITÉ NEDERLAND VIETNAM

MCNV in Laos

In deze speciale Laos-editie staan Nong en Sepone centraal, twee gemeentes in de arme provincie Savannakhet. De helft van de ruim 90.000 dorpelingen leeft in grote armoede. MCNV is in 2006 op verzoek van de Laotiaanse gezondheidsdiensten in Nong begonnen met projecten op het gebied van voeding, moeder- en kindzorg, landbouw en gezondheidsonderzoek. In Nong hebben we al veel bereikt samen met de dorpelingen, al zijn we er nog niet. Wat we geleerd hebben komt goed van pas in Sepone, waar de mensen dezelfde moeilijkheden ondervinden. Dit voorjaar vragen we graag uw aandacht en steun voor ons nieuwe project: veilig bevallen en gezond opgroeien in Nong en Sepone!

Samen in actie voor moeder en kind!

Met onder meer:

Veilig bevallen, gezond opgroeien

Een wandeling door Nong

Laos, erfenis van een oorlog

Dorpsgezondheidswerker Khamkaiy vertelt

Terugblik 2020

Een uitzonderlijk jaar met veel steun

Elk jaar vragen wij onze donateurs om (extra) bijdragen en ontvangen we daarnaast schenkingen en legaten voor projecten in Vietnam en Laos, waarmee we de allerarmste mensen een kans kunnen bieden om een beter leven op te bouwen. Ook in 2020 gaf u ruim gehoor aan onze oproepen. In totaal bracht u meer dan € 118.000 bijeen, een fantastisch bedrag waarmee wij onze projecten konden voortzetten. Namens alle betrokken dorpelingen, medewerkers en belanghebbenden: heel hartelijk dank voor uw grote steun en betrokkenheid!

Karin Vlug

Een leven zonder honger in Phu Yen en Nong
€ 32.364

Gezond bos, beter leven in Quang Tri
€ 33.477

Gouden tips tegen honger in Nong
€ 28.480

Samen verder in Vietnam en Laos
€ 23.876

Een straatarm paradijs

Wandeling door twee dorpen in Nong

We staan aan de oever van de rivier en zien aan de overkant Along, een van de 70 dorpen van de gemeente Nong, op een paar uur rijden van de grens met Vietnam. Kinderen spartelen vrolijk tussen de grote keien in de rivier. Het sprookjesachtige maar armoedige dorp is alleen bereikbaar via een lange bamboebrug, die de bewoners zelf hebben gebouwd. Elke dag wijst het dorpshoofd vijf mensen aan die aan het eind van de brug (bescheiden) tolgeld innen en dat geld wordt gebruikt voor reparaties aan de brug en voor andere voorzieningen in het dorp. De brug is stevig genoeg voor auto's en tractoren maar niet voor de vrachtwagen van het bedrijf dat drinkwatercontainers bouwt. Zonder die containers drinken de mensen hier dus noodgedwongen nog steeds uit de rivier. Ongekookt is dat niet verstandig, je wordt er ziek van. Maar als de dorpelingen de hele dag op het land gewerkt hebben, hebben ze zo'n dorst dat ze wel eens vergeten het water eerst te koken.

In Along staan de huizen op palen, een paar kippen en varkens scharrelen er onder. De wegen zijn van mul rood zand, begaanbaar zolang het niet regent. Er wonen heel veel kinderen in deze dorpen en dat zorgt voor een levendige, vrolijke sfeer. De kleinsten spelen bij de huizen, schoolkinderen zwemmen in de rivier en de tieners helpen hun ouders in huis en op het stuk land dat naast het dorp ligt. Omgeven door de prachtige natuur en de vele lachende kindergezichten waan je je hier in het paradijs. Maar de werkelijkheid is minder rooskleurig. De districtsgouverneur van Nong heeft de hulp van MCNV ingeroepen omdat er grote problemen zijn in deze dorpen. De kinderen zijn (chronisch) ondervoed en er zijn veel gezondheidsproblemen en ziektes, want er is geen schoon drinkwater en er zijn geen wc's in het dorp. Tegen de rivierbedding liggen een paar stukken grond die gebruikt

worden als moestuin en fruitplantage en een paar rijstvelden. MCNV heeft hier rijstzaad uit het noorden van Vietnam geïntroduceerd bij vijf boeren. Na een jaar verdubbelde hun oogst al, want deze soort groeit sneller en kan beter tegen de schrale grond op deze akkers. De andere boeren staan nu ook in de rij voor deze wonderrijst. In Xuan Yai, een dorp verderop, wonen we een dorpsgesprek bij. Op een centraal veld komen de dorpsbewoners bij elkaar om te praten over allerlei onderwerpen. De vrouwen zitten op boomstammen op de grond, de mannen er tegenover. De mensen spreken een eigen taal, die door een tolk vertaald wordt in Lao-tiaans en een tweede tolk vertaalt dat voor ons in het Engels. Zo kunnen we het gesprek een beetje volgen. Onderwerp van vandaag, de kinderen krijgen te weinig eten, ze groeien niet goed en zijn vaak ziek. Van oudsher eten

de mannen hier eerst, daarna de vrouwen en kinderen en daarna de ouderen. Samen met de MCNV-medewerkers hebben de dorpelingen een plan bedacht: vrouwen helpen eerst de kinderen met eten en daarna eten man en vrouw samen. Zoiets eenvoudigs kan er al voor zorgen dat ondervoeding bij kinderen snel afneemt. Wat vinden de dorpelingen ervan? Een stevige discussie volgt. De vrouwen blijven tijdens de discussie wat op de achtergrond, maar hebben wel een adviesrol bij alle dorpsbeslissingen. Vandaag stemmen de mannen ermee in om de kinderen voortaan eerst te laten eten. Hun motivering: eerst de gezondheid van onze kinderen verbeteren, daarna die van onszelf en dan volgt de rest vanzelf.

Als je dit dorp vergelijkt met Along dan lijkt het hier iets beter te gaan. De huizen staan ruimer uit elkaar, er zijn grasvelden, het oogt

allemaal wat schoner. Xuan Yai blijkt inderdaad de proeftuin voor een paar belangrijke verbeteringen. MCNV heeft hier geholpen met de aanleg van waterpompen voor schoon drinkwater en met de introductie van een rijstbank. In tijden van schaarste lenen mensen rijst uit de 'bank', in feite een voorraadkamer op poten, en ze betalen later met rijst terug (plus wat renterijst). Er is dus steeds een voorraad rijst en de dorpeling die de eervolle taak van verdeler krijgt, houdt ook toezicht op de kwaliteit ervan. De vrouwen hebben hier gemiddeld vijf kindermonden te voeden en met alleen rijst groeien de kinderen niet voldoende. Zij hebben al planten en zaden gekregen om zelf gezonde gewassen te kunnen kweken. We zien overal in de tuinen hoopjes koeienmest, waarin ze de planten opkweken. MCNV organiseerde hier ook kooklessen en bijeenkomsten over het belang van vitamines. ◀

De dorpsgezondheidswerker

onmisbare schakel in onze projecten

De dorpsgezondheidswerker, of Village Health Worker (VHW), vormt al sinds jaar en dag de ruggengraat van de gezondheidszorg op het Vietnamese platteland. Ook over de grens, in Nong, werkt MCNV samen met dorpsgezondheidswerkers. In de komende periode willen we deze gezondheidswerkers verder opleiden en het netwerk uitbreiden. Een korte terugblik op het ontstaan en de rol van de dorpsgezondheidswerker.

Verantwoordelijk voor je eigen gezondheid

De Vietnamese regering ontwikkelde in de jaren '90 beleid voor gesocialiseerde gezondheidszorg, waardoor gemeenschappen op het platteland de verantwoordelijkheid voor hun eigen gezondheidszorg kregen. In 1996 introduceerde MCNV in Quang Tri de eerste projecten in het kader van wat we Community Managed Health Development (CMHD) noemen: dorpingen leerden plannen op te stellen om hun gezondheid en welzijn te verbeteren, nadat ze de situatie in hun dorp of gemeenschap in kaart hadden gebracht. Voor de uitvoering van hun plan maakten ze veelal gebruik van de aanwezige hulpmiddelen en bronnen rondom de dorpen. Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gezondheid werd in de jaren daarna steeds belangrijker en MCNV initieerde en steunde veel projecten op dit gebied. In 2006 werd in buurland Laos, in district Sepone, ook gestart met CMHD, op verzoek van een groep Laotiaanse gezondheidswerkers die in Quang Tri hadden gezien hoe MCNV dat aanpakte. In de Nong gemeenschap, aan de grens met Vietnam, werken we ook nu nog op deze manier. Deze aanpak maakt de dorpingen beter bewust van hun eigen gezondheidssituatie en de voedings- en gezondheidsprojecten sluiten daardoor heel goed aan bij de mensen, de situatie en de middelen ter plekke. De projecten worden mede bedacht en gedragen door de dorpingen en ze kunnen er in de toekomst mee verder gaan, ook nadat organisaties als MCNV uit het gebied vertrokken zijn.

Een vertrouwd gezicht, geen 'witte jas'

In veel afgelegen dorpen in Vietnam zijn inmiddels één of meer gezondheidswerkers actief, vaak zijn het vrijwilligers uit het dorp zelf. In de provincie Quang Tri gaat het bijvoorbeeld om 1115 gezondheidswerkers (waarvan 70% vrouw) die in 140 gemeentes met een veelvoud aan dorpen werkzaam zijn. Door de jaren heen berichtten we regelmatig over het werk en leven van de dorpsgezondheidswerker. Het verhaal achter deze vrijwilligers komt vaak overeen. Ze worden gevraagd door de lokale overheid om de taak op zich te nemen en twifelen aanvankelijk of ze dat wel aankunnen. Het voelt als een grote eer, maar ook als een enorme verantwoordelijkheid om het eerste aanspreekpunt te zijn bij vragen over gezondheid van je dorpsgenoten. Maar eenmaal begonnen, blijkt al snel dat de gezondheidswerker meer kan (leren) dan hij of zij denkt en met hulp en ondersteuning van de staf van de medische dienst in de buurt ontwikkelt menig dorpsgezondheidswerker zich tot een onmisbare, kundige hulpverlener. Ze winnen sneller het vertrouwen van de dorpingen dan de 'man of vrouw in witte jas', want ze komen immers zelf uit de gemeenschap waar ze werken en de mensen kennen hen doorgaans al.

Meer dan alleen voorlichting

De gezondheidswerkers worden ingeschakeld voor voorlichtingscampagnes over gezondheid, om mensen door te verwijzen of om mogelijke epidemieën te signaleren. En ze hebben al veel bereikt, een groep uit de acties:

- VHW's hebben een systeem opgezet voor de verdeling van bonen, graan en melkpoeder waarmee moeders van ondervoede kinderen zelf voedzame babyvoeding kunnen maken.
- Honderden gezondheidswerkers kregen extra trainingen op het gebied van fysieke en sociale revalidatie, communicatie over gezondheid en ouderenzorg.
- Veel gezondheidswerkers zijn inmiddels uitgerust met een tablet waardoor ze ter plekke informatie kunnen opzoeken als dorpsbewoners vragen of problemen hebben.
- In 50 dorpen in Sepone, Laos, kregen gezondheidswerkers in 2012 een EHBO-kit, kosten destijds: € 10 per stuk.
- Poppenspel, uitgevoerd door dorpsgezondheidswerkers met zeer bescheiden (zelfgemaakte) middelen, hielp veel dorpingen om hiv-patiënten in hun dorp te leren accepteren. Via de poppen maakten de gezondheidswerkers lastige onderwerpen als aids en hiv bespreekbaar.

Bundeling van krachten

In 2005 organiseerde MCNV een bijeenkomst voor gezondheidswerkers en toen ontstond het idee om een vereniging op te richten, de Village Health Workers Association (VHWA). Na de eerste vereniging in Dong Ha, Quang Tri, zijn ook in andere provincies waar MCNV werkt verenigingen opgericht en samen tellen deze nu rond de 3000 leden. De verenigingen zorgen ervoor dat gezondheidswerkers elkaar kunnen ontmoeten en ervaringen uitwisselen en bieden tal van trainingen en cursussen. Voordat de verenigingen er waren, kregen de vrijwilligers hun instructies vaak opgelegd door de overheid. Ze kregen algemene voorlichtingsmaterialen die nauwelijks aansloten bij de leefwereld van de dorpingen. In de VHWA zijn inmiddels veel ideeën over betere en slimme communicatie met de dorpingen bedacht en uitgevoerd, waaronder toneel, muziek, zang, fotografie, video's en schimmen- en poppenspel. Met deze methodes en middelen kunnen de gezondheidscampagnes duidelijker overgebracht worden aan de dorpingen en blijft de boodschap vaak beter hangen. ◀

Veilig bevallen en gezond opgroeien in Nong en Sepone

Samen in actie voor moeder en kind!

Het zal u niet zijn ontgaan, dit magazine staat in het teken van de mensen die in de districten Nong en Sepone wonen, in de provincie Savannakhet in Laos. Sinds 2006 bouwt MCNV stap voor stap een band op met de dorpingen, met medewerkers van de gezondheidsdiensten en met lokale overheidsfunctionarissen. De Laotiaanse gezondheidswerkers zagen destijds wat MCNV-medewerkers in Vietnam samen met de dorpsbewoners wisten te bereiken en omdat ook aan hun kant van de grens de problemen groot waren, vroegen ze om hulp. Er zijn sindsdien verschillende verbeteringen tot stand gebracht, denk aan sanitair, drinkwater en betere voeding, maar goede zorg voor moeder en kind is schrikbarend achtergebleven in dit gebied. In de verschillende projecten in Nong hebben we veel geleerd en inmiddels weten we wat wél en wat minder goed werkt. De opgedane kennis en 'best practices' kunnen we ook toepassen in Sepone, waar de situatie zeer vergelijkbaar is en even urgent. Vandaar dit voorjaar onze speciale vraag aan u: steun ons plan voor moeders in de dorpen in Nong en Sepone om veilig hun kinderen ter wereld te brengen en deze kinderen gezond te laten opgroeien.

Van dromen naar doen

Karin Vlug: "Het is onze grote droom om met dit project het leven van moeders en kinderen in dit deel van Laos te verbeteren. Om ervoor te zorgen dat er veilige bevallingen plaatsvinden en er een einde komt aan onnodige moeder- en kindersterfte. Uiteindelijk zullen 1200 kinderen onder de twee jaar profiteren van het voedingsprogramma en de voedselsituatie voor moeder en kind zal structureel beter worden. Om deze droom en onze doelen te verwezenlijken richten wij ons op het verbeteren van de zorg voor moeder en kind door 158 dorpsgezondheidswerkers te trainen

in het begeleiden van zwangerschap en bevalling, postnatale zorg en goede en voldoende voeding voor (zwangere) vrouwen en kinderen".

Dorpsgezondheidswerker in de hoofdrol

MCNV zet ook in dit nieuwe project de dorpsgezondheidswerker centraal. Dorpsgezondheidswerkers hebben een sleutelrol omdat zij dicht bij de mensen staan, de lokale taal spreken, tradities kennen en moeilijkheden uit eigen ervaring kennen. Ze leveren 'maatwerk', zodat alle dorpingen in de nabije toekomst de juiste zorg kunnen krijgen en daarmee meer grip hebben op hun eigen leef- en

gezondheidssituatie. Door juist de gezondheidswerkers uit te rusten met meer kennis en hen gerichte aanvullende trainingen te bieden, kunnen de moeders in de dorpen blijven vertrouwen op bij hen bekende en vertrouwde personen. De kans dat ze adviezen zullen opvolgen is veel groter dan bij "externe" artsen of tijdelijke projectmedewerkers. (Elders in dit magazine uitgebreide informatie over het ontstaan en de rol van de dorpsgezondheidswerkers en een interview met een van hen).

Veilig bevallen met de hulp van een vertrouwd persoon

Naast de dorpsgezondheidswerkers willen we 90 stafleden van de verschillende gezondheidsposten trainen op het gebied van goede zorg voor moeder en kind.

Op districtsniveau worden nog eens 20 mensen opgeleid die ervoor gaan zorgen dat alle gezondheidswerkers met elkaar in verbinding staan, elkaar begrijpen en ondersteunen met als einddoel de zorg op elkaar af te stemmen.

Noodhulp dichtbij

De meer dan 150 dorpen in Nong en Sepone liggen in een moeilijk bereikbaar gebied met weinig vervoersmogelijkheden. In de regentijd zijn de wegen onbegaanbaar voor auto's en

Wat we leerden in Nong komt nu van pas in Sepone

met de brommer duurt het te lang voordat je bij een hulppost kunt zijn. Mocht er iets misgaan bij een bevalling, dan kun je niet op tijd bij een medisch centrum in een grotere plaats komen. Daarom willen we de dorpsgezondheidswerkers opleiden tot vroedvrouw en een aantal levensreddende handelingen leren zodat ze weten wat te doen bij (na)bloedingen, verstikking of onderkoeling. Met (nood)hulp dichtbij, liefst in eigen dorp, kunnen we de kans dat een vrouw overlijdt tijdens of na de bevalling aanzienlijk verkleinen.

Karin Vlug: "Wij zijn ervan overtuigd dat onze ervaring en aanpak het verschil maakt voor de vrouwen en kinderen in Nong en Sepone, twee van de armste districten in het zuidoosten van Laos. De families leven onder moeilijke omstandigheden en verdienen een steuntje in de

rug zodat ze samen met ons kunnen werken aan een hoopvolle en gezonde toekomst. Het is een prachtig plan waar we heel graag samen met u voor willen gaan!"

Onze vraag aan u

Met een bedrag van € 20.000 kunnen we in Nong en Sepone van start gaan met het opleiden van 158 dorpsgezondheidswerkers zodat de vrouwen in de dorpen veilig(er) kunnen bevallen en de baby- en kindersterfte, die nu véél te hoog is, snel kan afnemen. Een deel van het geld gebruiken we om jonge moeders op weg te helpen met adviezen over goede voeding voor hun baby's en kleine kinderen, zodat de ondervoeding in het gebied afneemt en de kinderen een kans krijgen om gezond op te groeien.

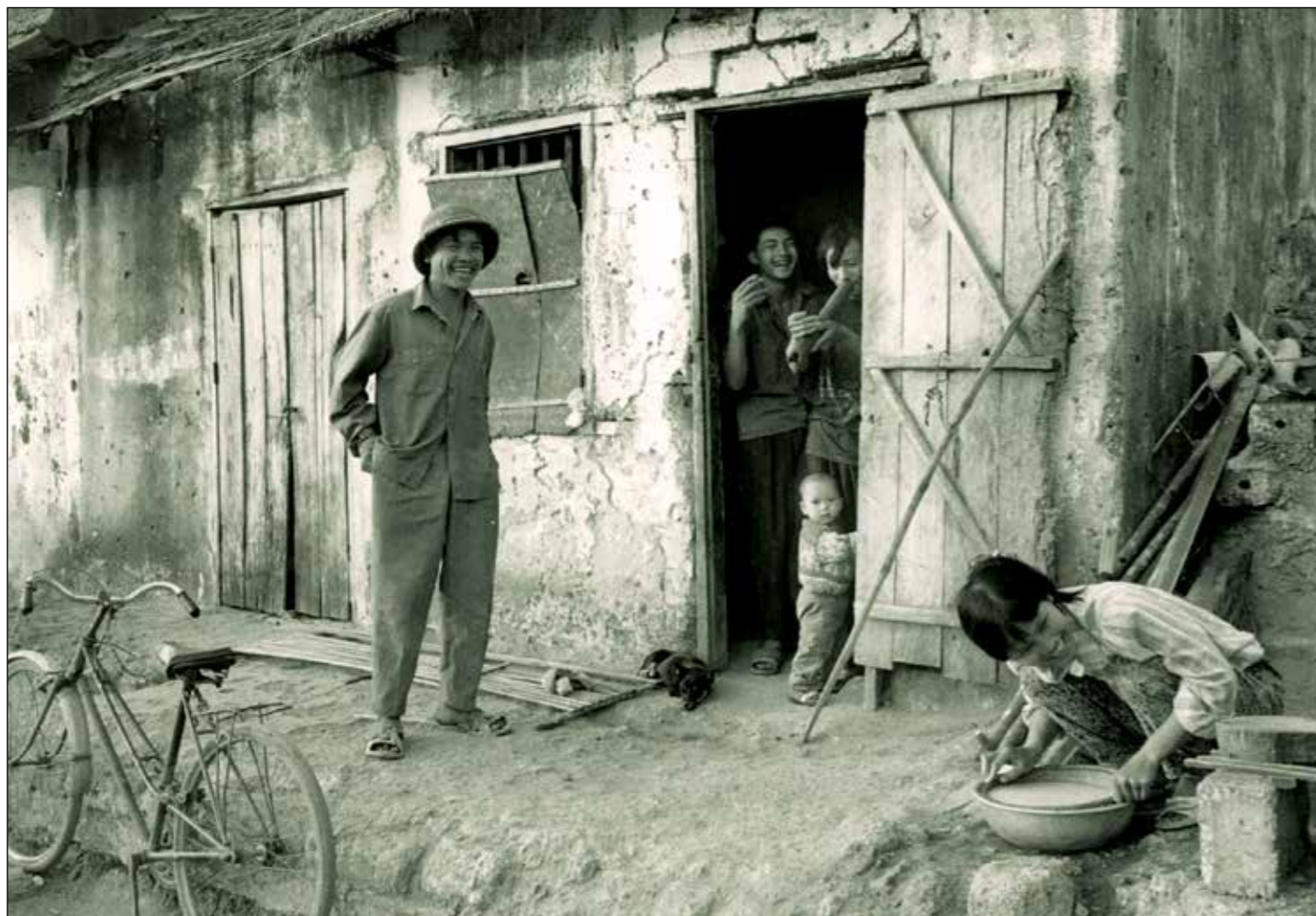
Helpt u mee? Dat zou fantastisch zijn!
Met warme groet, Karin Vlug

Heel hartelijk dank voor uw (extra) bijdrage!

Zorg voor moeder en kind in Nong en Sepone moet beter!		
	Nong	Sepone
Dorpen	70	88
Inwoners	31.525	59.864
Gezondheidsposten	8	14
Gezondheidswerkers	113	152
Vroedvrouwen	0	2

In Nong sterft één op de tien vrouwen tijdens de zwangerschap of geboorte. Van de pasgeborenen overlijdt 18% voor het eerste levensjaar. In Sepone gelden vergelijkbare cijfers. In beide districten treft ondervoeding met name kinderen onder de 5 jaar: bijna 20% van hen is te licht en 25% is te klein voor hun leeftijd.

Laos: erfenis van een oorlog

“Tijdens de oorlog zijn wij, mijn moeder, mijn broers en zussen en ik, negen jaar op de vlucht geweest. Steeds moesten we een andere schuilplaats zoeken omdat de vliegtuigen zagen waar wij zaten en ons bombardeerden. We schuilden in de bergen om veilig te zijn voor de bommen. We hadden bijna geen eten, alleen cassave en een beetje rijst of alleen groenten uit het bos waar mijn moeder soep van maakte. Om ons te beschermen hadden we een gat gegraven, van 3 bij 3 meter en 1,5 meter diep. Daar zaten we dan met z'n allen in, soms de hele nacht. Op een nacht viel er een bom vlak naast onze schuilplaats, acht mensen kwamen om, ook mijn nicht.”

Getuigenis van Phouvong Sayyasane, Nong district, provincie Sepone, Laos.

De woorden van mevrouw Sayyasane doen in eerste instantie denken aan de schrijvende oorlogsverhalen uit Vietnam, maar haar getuigenis is opgetekend in buurland Laos. Hoewel Laos niet in oorlog was met de Verenigde Staten, werd met name de provincie Savannakhet, ter hoogte van de 17e breedtegraad grenzend aan Zuid-Vietnam, van 1964 tot 1973 ongelooflijk zwaar gebombardeerd. “Officieel hadden de bombardementen als doel de Ho Chi Minh-route te bestoken, een in Amerikaanse ogen ‘gerechtvaardigd’ doel als uitloei van de strijd in Vietnam. Maar de bombardementen strekten zich veel verder uit dan alleen de route en ontwrichtten het hele leven in Laos. Vele dorpen en stadjes werden vernietigd, handel en landbouw werden totaal verstoord, de bevolking sloeg op de vlucht en hield zich schuil in de bossen, in grotten en heuvels of het grootste deel van de dag in tunnels onder de grond, om zich te beschermen tegen de bommenregen.” (Bron: Jan Pluvier, Vietnam, Laos, Cambodja, Om de bevrijding van Indochina)

Somphao Bounnaphol, arts en voormalig hoofd van MCNV Laos, schreef hoe de Vietnamoorlog nog altijd grote gevolgen heeft voor de bevolking van Laos. “Tijdens de oorlog vluchtten dorpelingen naar veiliger gebieden, maar het grootste deel bleef en probeerde zich te beschermen tegen de zware bombardementen. Families verstopten zich in grotten of in het bos. Velen raakten gehandicapt of sneuvelden en kinderen bleven ouderloos achter. Om aan voedsel en water te komen verlieten de dorpelingen in Laos hun schuilplaatsen in het holst van de nacht. Dit was levensgevaarlijk omdat niemand kon zien waar de mijnen lagen. Velen keerden niet terug. Niet alleen bommen en bombardementen zorgden voor vele doden en gewonden. Door het gebrek aan medische zorg, medicijnen, voedsel en schoon drinkwater

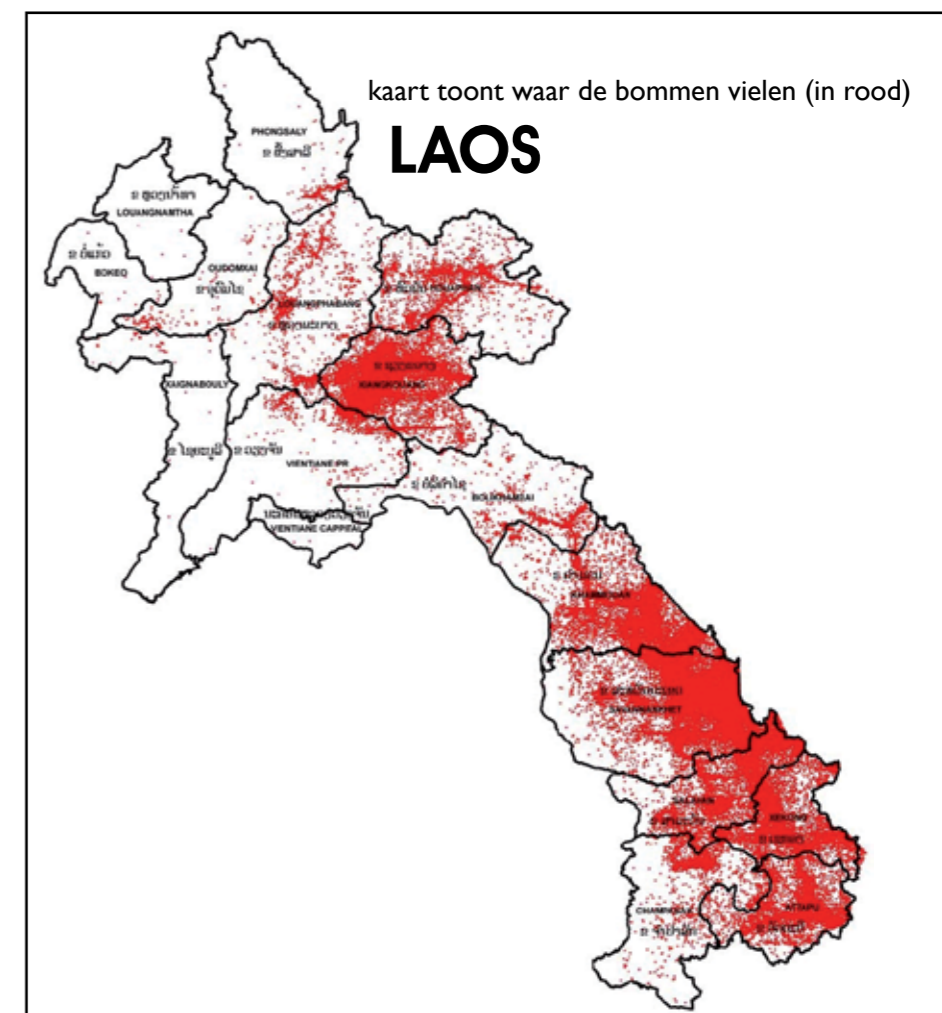

stierven mensen aan malaria, diarree en totale uitputting.”

Explosieve situatie, elke dag weer

Tijdens de oorlog zijn meer dan 2 miljoen ton bommen boven Laos gedropt. Zo'n 30% van het oorlogstuig – raketten, granaten, mortieren, clusterbommen en veel landmijnen – ontplofte niet, de Unexploded Ordnance (UXO), omdat ze in relatief zachte aarde liggen. In Laos is goede landbouwgrond zeer schaars en juist de percelen met zachtere grond zijn beter geschikt om te bewerken en bebouwen. De niet-ontploffte munitie vormt dan ook een groot gevaar voor boeren en voor spelende kinderen. De mensen in Savannakhet weten dat het gevaarlijk is om de grond te bebouwen, ze zijn bang om te graven, maar ze hebben meer voedsel nodig en nemen het risico.

In 15 van de 17 provincies in Laos liggen nog altijd UXO onder huizen, scholen, ziekenhuizen, in rijstvelden en bossen. Grensprovincie Savannakhet, waar de Ho Chi Minh-route doorheen liep, heeft de twijfelachtige eer de meeste UXO te hebben. De Laotiaanse overheid biedt hulp aan de slachtoffers van UXO, in

nationale revalidatiecentra kunnen slachtoffers terecht voor mentale en lichamelijke steun en er is hulp van enkele organisaties. Men wil het land zo snel mogelijk ontdoen van de UXO zodat boeren veilig kunnen verbouwen en er meer grond beschikbaar komt. Door grotere voedselproductie kan er een einde komen aan de armoede in grote delen van de provincie.

Gezondheidszorg schiet flink tekort

Zoveel jaren na de oorlog speelt er nog een ander groot probleem. De Laotianen kunnen nog steeds niet terugvallen op goede gezondheidszorg. De overheid van Laos besteedt 1% van haar middelen aan gezondheidszorg (ter vergelijking, in de meeste Low Income Countries wordt 3% gehaald). Er is vooral een acuut gebrek aan medisch specialisten. Zo zijn er voor de 7 miljoen inwoners momenteel één psychiater en drie hematologen beschikbaar. In bijna alle sectoren van de gezondheidszorg is dringend extra versterking nodig: meer chirurgen, betere pre- en postnatale zorg, poliklinische zorg, gezondheidsdiensten op dorpsniveau, toegang tot essentiële medicijn en geestelijke gezondheidszorg, om er maar een paar te noemen.

Het ministerie van Volksgezondheid probeert de gezondheidssector ter hervormen en te versterken, maar deze pogingen zijn sterk afhankelijk van externe financiering en ondersteuning. Vanwege een gebrek aan middelen, financiering en training kan worden verwacht dat de gezondheidszorg de komende 10 tot 20 jaar met veel moeilijkheden zal blijven kampen.

MCNV helpt met kleine stappen

Er zijn geen eenvoudige oplossingen voor de grote vraag naar verandering in de Laotiaanse gezondheidssector. Er kunnen wel kleine, tastbare stappen gezet worden. Zo willen we meer nadruk leggen op ondersteuning van kennis en kunde op elk niveau. We hebben veel ervaring in het werk in de gezondheidssector en het ontwikkelen van programma's van basis tot professioneel niveau. Een aantal oplossingen waar MCNV daadwerkelijk aan mee kan werken: het creëren van banen, ondersteunen in het vinden van levensonderhoud, capaciteitsopbouw en ondersteuning van medisch onderwijs. ◀

bron: MCNV Country Strategic Plan 2021-2025

Khamkaiy is dorpsgezondheidswerker

“Wij zijn soms drie uur onderweg om medicijnen te halen”

Khamkaiy

De dorpingen zijn blij dat ik mijn werk als gezondheidswerker kan doen. Als ik iets zou kunnen verbeteren dan zou er meer studie en opleiding zijn en wat apparatuur om te helpen bij gezondheidscontroles. Maar het belangrijkste is wel dat er een medicijnvoorraad in het dorp moet komen. De dorpingen moeten nu 15 kilometer reizen naar een apotheek in het districtstadje en de weg is moeilijk begaanbaar. In het droge seizoen duurt het soms wel drie uur, in het regenseizoen nog langer. Het zou beter zijn om een voorraadje medicijnen in het dorp te bewaren.

“Mijn naam is Khamkaiy, ik ben 43 jaar, getrouwd en ik heb vier dochters en drie zonen. Ik hoor bij de Ta Oiy, een etnische minderheid. Ik ben boer en ik heb de middelbare school afgemaakt.

Toen ik klaar was met school ben ik teruggegaan naar mijn dorp om te trouwen. Er was niemand anders in het dorp die de Laotiaanse taal sprak en wat meer onderwijs had gevolgd. Het districtgezondheidskantoor heeft mij toen gevraagd om dorpsgezondheidswerker te worden. Ik mocht een basisopleiding voor gezondheidszorg volgen en later nog trainingen in eerste hulp, basis gezondheidscontrole en het voorkomen van malaria. Door de scholing kreeg ik meer zelfvertrouwen om patiënten te helpen. De medewerkers van het gezondheidscentrum komen soms naar de dorpen om de gezondheidswerkers scholing en uitleg te geven.

Als gezondheidswerker geef ik voorlichting aan de dorpingen over het voorkomen van ziektes en advies over gezondheidszorg. Ook help ik met het verzamelen van gegevens voor de assistent van het gezondheidscentrum. En als de dorpingen ziek zijn, mag ik ze soms bepaalde medicijnen geven. Ik meld de situatie altijd aan het centrum. Het is lastig dat er geen apparatuur beschikbaar is voor de dorpsgezondheidswerkers en dat we in het dorp zelf geen medicijnen beschikbaar hebben. En er is te weinig medisch geschoold personeel voor alle dorpen.

Sivone Mouanaotou

Het regenseizoen komt er weer aan, dus ik ben afgelopen week begonnen met voorlichting over malariapreventie. Ook heb ik de dorpingen uitgelegd dat ze hun kinderen binnenkort naar het gezondheidscentrum moeten brengen voor controles, voordat de wegen onbegaanbaar worden door de regen. Omdat mijn kennis van de gezondheidszorg niet heel groot is -ik heb er niet voor kunnen doorleren- denk ik niet dat ik veel meer kan doen dan dit. Als ik een fout maak is dat gevaarlijk voor de dorpingen. Ik zou wel meer trainingen willen volgen.”

4	ໂຮຼໂຮຼນໂຮຼນ 250 ມິ	Chloroquin 250 ml
5	ໂຮຼໂຮຼນໂຮຼນ 60 ມິ	Chloroquin Syrup 60 ml
6	ໂຮຼໂຮຼນ (ໂຮຼນໂຮຼນ) 1 ຊັບ	ORS (Sachet)
7	ເບີເບີນ 60 ມິ	Berberin 60 mg
8	ເບີເບີນ 400 ມິ	Bactrim 400 mg
9	ເບີເບີນໂຮຼນ 60 ມິ	Bactrim Syrup 60 ml
10	ອາລູມິນຸມ ໂຮຼໂຮຼນ 500 ມິ	Aluminum hydroxid (bibi) 500 mg
11	ເມີເບີເດຊີ 500 ມິ	Meberdezol 500 mg
12	ອາີໂອໂຮຼນ 750 ມິ 500 ມິ	Artocarpin 750 mg
13	ເປີເມີເທຊີໂຮຼນ 60 ມິ	Promethazin Syrup 60 ml

Lijst met medicijnen, nodig voor dorpsapotheek (detail, Ministerie van Volksgezondheid Laos)

Vraag van donateur

Is onze steun over vijf jaar nog nodig?

MCNV-donateur Jan van den Broek uit Wormer stelde ons een belangrijke vraag:

“De medische hulpverlening is in Vietnam en Laos nog duidelijk noodzakelijk. De economische ontwikkeling van Vietnam is tegelijkertijd gelukkig goed. Signalen hiervan komen via krant en tv steeds vaker tot ons. De vraag ligt dan voor de hand of de financiering van de gezondheidszorg in Vietnam en Laos ook een punt gaat bereiken, waarop de overheid zelf zegt: bedankt tot zover, maar nu gaan we het zelf doen. Is dit punt binnen vijf jaar te verwachten?”

De vraag van Jan komt op het moment dat MCNV een nieuw 5-jarenplan presenteert voor programma’s in Vietnam en Laos van 2021 tot 2025. We houden de komende jaren een focus op de groepen mensen die in afgelegen plattelanddorpen en in moeilijk bereikbare berggebieden wonen, die de economische vooruitgang weliswaar aan de horizon kunnen zien, maar voor wie het nog jaren zal duren voordat ze er ook van kunnen profiteren. Deze mensen, meestal de allerarmsten, hebben veel meer tijd nodig om “er te komen” en op eigen kracht een beter leven te kunnen leiden. Anders gezegd, je kunt wel een huis en een brommer hebben, maar dat helpt je niet aan schoon drinkwater, voldoende te eten, gezonde kinderen en werk dat je uit de armoede haalt. Aan economische vooruitgang in de grote stad heb je niet veel als het kleine perceel landbouwgrond bij je dorp steeds overspoeld wordt tijdens overstromingen en weer uitdroogt tot de grond uitgeput is. Dat is grofweg de situatie in de gebieden waar MCNV helpt.

Overheid kijkt mee

Donateur Jan noemt medische hulp en gezondheidszorg, twee zaken die inderdaad decennialang onze aanwezigheid in Vietnam rechtvaardigden. Vanaf het begin heeft MCNV zich gericht op programma’s en projecten rondom het thema gezondheid, in de breedste zin des woords. Van malariabestrijding en TBC-programma’s tot het opleiden van logopedisten en ergotherapeuten. Van het verbeteren van hygiëne en sanitatie in de dorpen tot de zorg voor moeder en kind, MCNV bekommerde zich altijd om de gezondheid en het welbevinden van de mensen. Overigens is het regelen van (de toegang tot) gezondheidszorg en medische zorg in zowel Vietnam als Laos natuurlijk een taak van de overheid en die voert de overheid ook steeds beter uit. Regelmatig zijn er nieuwe plannen en wetten om de gezond-

heid van de hele bevolking te verbeteren, maar de overheid heeft in de uitvoering daarvan nog (te) weinig oog voor de allerarmsten of voor de vele etnische volken in de grensgebieden. Om iets te kunnen bereiken is maatwerk en meer tijd nodig. De (lokale) overheid kijkt regelmatig mee met projecten zoals van MCNV en soms worden delen uit onze programma’s overgenomen om ze op grotere schaal toe te passen. Dat is een van onze doelen: als onze medewerkers vertrokken zijn, kunnen de

hun rechten en uiteindelijk volwaardig kunnen meedraaien in de samenleving. Of het nu gaat om arme mensen, mensen met een beperking, zieken of groepen die nog niet geaccepteerd worden in de samenleving, het werkt altijd beter om van onderaf te versterken, is onze ervaring.

Voor de vergeten groepen

Het zal de komende periode in Vietnam en Laos ook weer om meer gaan dan alleen de

dorpingen zelf doorgaan op de ingeslagen weg en de overheid kan onze ‘best practices’ overnemen omdat we overheidsinstellingen, zoals gezondheidscentra en onderwijs, altijd betrekken bij de projecten en projectresultaten altijd openbaar maken en delen.

gezondheid en het levensonderhoud van deze mensen. We willen ze helpen om beter bestand te zijn tegen de gevolgen van het veranderende klimaat en om beter om te gaan met de natuurlijke bronnen in hun leefomgeving, zonder deze uit te putten. In de bosrijke, natuurlijke omgeving waar MCNV de projecten uitvoert, hechten we veel waarde aan respect voor de natuur, beschermen van de leefomgeving en duurzaam gebruik maken van natuurlijke bronnen.

Meer oog voor situatie van de armste mensen

Sinds de jaren '90 geeft MCNV ook steun aan projecten voor het verbeteren van de levensomstandigheden van de armste mensen. We helpen groepen mensen aan manieren om beter en blijvend in hun levensonderhoud te voorzien en we beginnen steeds in de dorpen – dus van onderaf – dat werkt het beste. Mensen willen en kunnen heel goed zelf beslissen wat ze nodig hebben, hoe ze dat willen aanpakken en wij begeleiden hen in het opstellen en de uitvoering van hun plannen. Ons doel: zorgen dat mensen steviger in hun schoenen staan, beter leren op te komen voor

Kort gezegd is het antwoord op de vraag van Jan: Uw steun blijft ook de komende jaren nodig in Vietnam en Laos! Gezien het vele werk dat er nog ligt is de verwachting dat die steun ook na 2025 nodig blijft. Voor de vele mensen die (nog) geen baat hebben bij de overheidsaanpak, omdat die niet voldoende aansluit bij hun specifieke leefsituatie, bij de tradities en gewoontes of omdat ze door ziekte of beperking niet helemaal kunnen meedoen. MCNV is en blijft er voor deze ‘vergeten’ groepen, die buiten de overheidsboot vallen. We kunnen hen alleen blijven steunen met bijdragen van donateurs zoals u!

Minibieb der onvolprezen boeken

Er staat er een bij u voor de deur, of elders in de straat, of om de hoek, of -vooruit- iets verder uit de buurt, maar u kent het wel, zo'n schattig boekenkastje. Nhung Dam maakt een speciaal exemplaar voor de VPRO.

Nhung Dam stapt op de fiets

Sinds 7 maart gaat Nhung Dam op de fiets langs bij schrijvers in Nederland. Voorop haar fiets is een minibieb gemonteerd. Haar vraag aan de schrijvers is welke twee boeken uit hun eigen boekenkast thuis horen in haar mobiele minibieb voor een breed lezerspubliek. In acht wekelijkse afleveringen op vpro.nl stelt zij zo een minibieb samen. Voordat zij op weg ging zette zij al enkele van haar eigen favoriete boeken in de kast. Aan het eind van deze webserie mogen lezers zelf twee titels aandragen.

Wie fietst daar?

Wie is die vrouw op die minibiebfiets? Nhung Dam is schrijfster, ze bezoekt vakgenoten. Vier jaar geleden verscheen haar roman Duizend vaders. Nhung is ook actrice en theatermaker. Haar recente solovoorstelling '3 miljoen voetstappen naar Sicilië' zal voor menig donateurs herkenbaar zijn: hoeveel voetstappen heb je

al gewandeld sinds 15 maart 2020 en waar zou je uitgekomen zijn als je niet in de directe omgeving had moeten blijven, maar de wijde wereld in was gelopen? Nhung zou op Sicilië uitgekomen zijn. En of je nou rondjes in Amsterdam loopt, of door Europa naar Sicilië, voor Nhung geldt het woord van Confucius: de weg zelf is je bestemming. Tijdens de tocht maak je opnieuw kennis met jezelf. Nhung schreef de tekst samen met Koos Terpstra, die de voorstelling ook regisseerde. Helaas is de agenda van deze voorstelling op dit moment leeg in verband met de theatersluiting.

Nhung en boeken

Nhung is geboren in Groningen, haar ouders komen uit Vietnam en spreken voornamelijk Vietnamees. Bij haar thuis stond geen boekenkast. Voor haar was een boek een grote schat, 'daar kon mijn moeder een week lang boodschappen van doen'. Haar lezen begon met boeken uit de bibliotheek, later kwam haar kinderdroom uit om op een dag een eigen boek te hebben. En die boekendroom is gegroeid als je haar voor haar volle boekenkast ziet vertellen over dit project, op een filmpje op vpro.nl.

Is er ook een Little free library in Vietnam?

Even zoeken en, ja hoor, er is er een in Hanoi. Dat zoeken kan via littlefreelibrary.org van de non-profit organisatie die de verspreiding van boeken via deze boekenkastjes ondersteunt en stimuleert. Het is niet gezegd dat de minibieb bij u op de hoek daarbij hoort, want je bent vrij om je eigen minibieb te bouwen, maar er zijn wereldwijd wel 100.000 geregistreerde Little free libraries. En alle andere zijn erop geïnspireerd, want dit fenomeen is in 2009 gestart met de eerste library, gebouwd door Todd Bol uit Wisconsin, USA. En zo is er dus ook iemand in Hanoi die bij het Manzi Art Space & Café een Little free library bouwde. ◀

Op www.vprogids.nl/boeken/minibieb zijn alle afleveringen terug te zien. Zie ook www.nhungdam.com

Het jaar van de Os

Op 12 februari vierden de Vietnamezen hun kleurrijke Nieuwjaarsfeest Têt en het begin van het Jaar van de Os. Overall op straat zie je afbeeldingen van ossen en buffels, in Vietnam is astrologie duidelijk populair. Mocht je in Vietnam ooit een échte buffel tegenkomen, dan doe je maar beter een stap opzij. De ontzagwekkende en onverzettelijke Os straalt kracht uit en is moeilijk uit balans te krijgen. Dat zegt mogelijk ook iets over het jaar 2021, een jaar waarin we door heel hard te werken een nieuwe balans kunnen vinden.

Ossenjaren in het nieuws

Wie geboren is in 1937, 1949 of 1961 is geboren in het jaar van de Os. In 1949 werd het Noord-Atlantisch Verdrag getekend door 12 landen en werden de BDR en DDR opgericht. In 1961 stuurde president John F. Kennedy troepen naar Zuid-Vietnam. In Laos werd in dat jaar de Lao-tiaanse Neutralistische Partij opgericht in de hoop dat het land onpartijdig kon blijven in Oost-West conflicten. In 1973 tekenden Vietnam en de VS de Parijse Akkoorden waarmee de Amerikanen zich terugtrokken uit Vietnam. In Nederland probeerden we in datzelfde jaar van de Os de oliecrisis het hoofd te bieden met de autoloze zondag.

Hard werken loont

En dit jaar? Na het wereldwijd ontwrichtende jaar 2020 snakken velen naar de rust en stabiliteit van de Os. Maar voordat het zover is moet er eerst nog keihard gewerkt worden. De Os heeft daar genoeg energie voor en schrikt niet gauw terug voor zware taken. En de buffel heeft nóg iets moois voor ons in petto: wie vasthoudt aan zijn/haar principes en eerlijk is tegenover zichzelf en anderen, krijgt dit jaar een faire kans om tegenslag te overwinnen. ◀

Colofon

MCNV verleent medische hulp aan de bevolking van Vietnam en Laos. Het legt verantwoording af over de besteding van gelden en geeft informatie over recente ontwikkelingen in Vietnam en Laos.

Giften
(ING) NLI6 INGB 0001090400
(Triodos) NL90 TRIO 0338 5367 60
RSIN 002856475

Redactie
Willem Eikelboom, Tom Fluitsma, Ab Stokvis,
Sietske de haan, Karin Vlug

Eindredactie
Saskia Stevens

Ontwerp en opmaak
Dettline, Amsterdam

Redactieadres
Weteringschans 32,
1017 SH Amsterdam.
telefoon [020] 627 04 11
e-mail: redactie@mcnv.nl

Kijk voor ons privacybeleid op onze website www.mcnv.org

Ja, met deze machtiging wil ik Vietnam en Laos blijvend steunen

Hierbij machtig ik het MCNV om, tot wederopzegging, bedragen af te schrijven wegens hulpverlening aan Vietnam en Laos:

Naam.....

Adres.....

Postcode en plaats.....

Email.....

Bedrag E.....per maand 0 kwartaal 0 half jaar 0 jaar 0

van IBAN rekening.....